

Sygn. akt VII Kz 555/21

Sygn. akt Sądu Rej. w K. (...)

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie, VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: st. sekr. sąd. Elżbieta Łotowska

po rozpoznaniu w sprawie cudzoziemki (...) ((...)) oraz pozostających pod jej opieką małoletnich (...), **S.** (...), (...), **A. M. (1)** (...), **A. M. (2)** (...)

zażalenia cudzoziemki na postanowienie Sądu Rejonowego wK.z dnia 20 września 2021 r., sygn. akt (...)

w przedmiocie przedłużenia okresu pobytu w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców na okres 90 dni tj. od dnia 06.09.2021 r. do dnia 04.12.2021 r. godz. 12.00

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k.

postanawia:

1/ zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że uchylić stosowany wobec cudzoziemki (...) ((...)) oraz pozostających pod jej opieką małoletnich (...), **S.** (...), (...), **A. M. (1)** (...), **A. M. (2)** (...) środek w postaci pobytu w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców, nie uwzględniając wniosku Komendanta (...) Oddziału Straży Granicznej o jego przedłużenie do 4 grudnia 2021 r. godz. 12.00;

2/ zobowiązać cudzoziemkę (...) ((...)) wraz z pozostającymi pod jej opieką małoletnimi (...), **S.** (...), (...), **A. M. (1)** (...), **A. M. (2)** (...) do zamieszkania w Ośrodku (...) (...)-(...) O. oraz zgłaszania się 2 razy w tygodniu w placówce Straży Granicznej właściwej dla miejsca pobytu;

3/ zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokat K. B. kwotę 210 (dwieście dziesięć) zł tytułem opłaty za zastępstwo procesowe cudzoziemki (...) pełnione z urzędu w postępowaniu odwoławczym oraz kwotę 48,30 (czterdzieści osiem złotych i trzydzieści groszy) zł tytułem podatku od towarów i usług od tej opłaty.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z dnia 20 września 2021 r. wydanym w sprawie o sygn. (...) na podstawie art. 89 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedłużył pobyt cudzoziemki (...) ((...)) oraz pozostających pod jej opieką małoletnich (...), **S.** (...), (...), **A. M. (1)** (...), **A. M. (2)** (...) w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców w K. na okres 90 dni tj. od dnia 06.09.2021 r. do dnia 04.12.2021 r. godz. 12.00.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła cudzoziemka, która zaskarżyła je w całości i wniosła o uchylenie przedmiotowego orzeczenia oraz niezwłoczne zwolnienie jej z ośrodka.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie cudzoziemki okazało się zasadne, skutkując koniecznością zmiany zaskarżonego postanowienia o przedłużeniu pobytu cudzoziemki i pozostających pod jej opieką małoletnich w strzeżonym ośrodku przez uchylenie tego środka i zastosowanie środka alternatywnego do detencji.

Na wstępie podkreślić jednak należy, że słusznie ustalił Sąd I instancji w treści zaskarżonego postanowienia, iż w realiach analizowanej sprawy spełnione zostały przesłanki z art. 89 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym w przypadku gdy cudzoziemiec przebywający w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców wskutek wykonania postanowienia sądu, wydanego na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, sąd wydaje postanowienie w sprawie przedłużenia okresu pobytu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców, w przypadku gdy zachodzi którakolwiek z okoliczności, o których mowa w art. 87 ust. 1. Trzeba jedynie zaznaczyć, że już po wydaniu zaskarżonego postanowienia zakończono czynności identyfikacyjne cudzoziemki, zaś Ambasada I. (...) w W. potwierdziła tożsamość cudzoziemki jako (...) (k. 38).

Zarazem jednak, zasadnie wskazano w treści środka odwoławczego, że wydając zaskarżone rozstrzygnięcie, Sąd nie poczynił dostatecznych rozważań co do możliwości zastosowania wobec cudzoziemki i pozostającej pod jej opieką małoletnich środków alternatywnych do detencji. Podkreślić przy tym należy, że w przedmiotowej sprawie obecnie wystarczającym jest zastosowanie wobec cudzoziemki i małoletnich środków, o których mowa w art. 88 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w postaci zobowiązania do zgłaszania się w określonych odstępach czasu do wskazanego organu i zamieszkania w wyznaczonym miejscu.

W myśl art. 89 ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Sąd, rozpatrując wniosek o przedłużenie okresu pobytu wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, w strzeżonym ośrodku, ocenia, czy istnieje możliwość zastosowania środków, o których mowa w art. 88 ust. 1. W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie istnieje możliwość zastosowania wobec cudzoziemki i pozostającej pod jej opieką małoletnich środka alternatywnego do detencji.

Należy mieć na uwadze, że cudzoziemka ma pod opieką pięcioro dzieci urodzonych w okresie od 2005 r. do 2020 r. Niewątpliwie przebywanie przez długi okres zarówno cudzoziemki, jak i pozostających pod jej opieką małoletnich, w zamkniętym ośrodku może negatywnie wpływać na ich stan psychofizyczny, w szczególności małoletnich dzieci.

Rzecznik Praw Dziecka w wystąpieniu generalnym z dnia 06 marca 2018 r., podkreślił znaczenie art. 3 ust. 1 Konwencji o prawach dziecka, który stanowi, iż: „We wszystkich działaniach dotyczących dzieci, podejmowanych przez (...) sądy, władze administracyjne lub ciała ustawodawcze, sprawą nadrzędną będzie najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka”. Zasada ta, z mocy art. 9 oraz 91 ust. 1 i 2 w zw. z art. 241 ust. 1 Konstytucji RP stanowi część krajowego porządku prawnego i powinna być bezpośrednio stosowana, zaś w przypadku kolizji z przepisami ustaw – posiada pierwszeństwo. W analizowanym wystąpieniu zasygnalizowano konieczność wnikliwego badania, przy poszanowaniu zasady dobra dziecka, możliwości stosowania środków alternatywnych do detencji przy rozstrzygnięciu odnośnie do pobytu w strzeżonym ośrodku małoletnich cudzoziemców. O nieskuteczności środków alternatywnych do detencji nie może a priori przesądzać fakt, że cudzoziemka nielegalnie przekroczyła granicę państwową Rzeczypospolitej Polskiej.

Zagadnienie przedłużania detencji małoletnich cudzoziemców było również przedmiotem orzekania Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W wyroku z dnia 10 kwietnia 2018 r. B. i in. p-ko Polsce (skarga nr (...)) Trybunał podkreślił, że umieszczenie dziecka w strzeżonym ośrodku nie stanowi zapewnienia najlepszego interesu dziecka. W pierwszym rzędzie należy rozważyć zastosowanie środków wolnościowych, zaś detencja powinna zawsze być rozwiązaniem, po które sięga się w ostateczności.

Mając powyższe na względzie, podzielając argumentację podniesioną w treści środka odwoławczego, zaskarżone postanowienie należało zmienić, uznając, że obecnie nie istnieją wystarczające przesłanki do kontynuowania stosowania wobec cudzoziemki (...) ((...)) oraz pozostających pod jej opieką małoletnich (...), S. (...), (...), A. M. (1) (...), A. M. (2) (...) środka detencyjnego w postaci pobytu w strzeżonym ośrodku w sytuacji gdy nie ma przeszkód, aby zastosować wobec wymienionych środki alternatywne przewidziane w art. 88 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W tym stanie sprawy orzeczono jak w sentencji postanowienia.